

<i>A tantárgy címe</i> Hálózatok, közösségek, értékek	<i>A tantárgy kódja</i> BMNSZ29500M	<i>Tanév</i> 2014/2015
<i>A tantárgy típusa</i> Előadás	<i>Óraszám</i> Heti 2 óra	<i>Félévek száma</i> 1

Tantárgy leírása:

Az előadás olyan kutatási irányzatokat mutat be, amelyek középpontjában a mikro-, és makroszintű társas kapcsolatok, a kapcsolatok legutóbbi évtizedekben végbement változásai állnak. Ismeretanyaga társadalomelméleti és módszertani alapismeretekre épül. A címben foglalt jelenségek körét interdiszciplináris megközelítésben tárgyalja.

Az előadás célja az ismeretátadáson túl az, hogy előmozdítsa a korábbi újra- (és tovább) gondolását, felkeltse a hallgatók szakmai érdeklődését a legújabb kutatási törekvések iránt és nem utolsósorban alkalmat adjon a kritikai gondolkodás fejlesztésére.

Előadó:

Dr Ferencz Magdolna Phd.

A tantárgy menete (2015 tavaszi félév időbeosztásának megfelelően):

Sorszám dátum	Témakörök	Óraszám
1-4. óra április 20.	<p>Bevezető Kurzus-információk: a kurzus célja, menete, követelménye Problémafelvetés: a kurzus címében jelzett jelenségek körét kapcsolódási lehetőségei</p> <p>Hálózatok A társadalmi hálózatok elméleti és módszertani előzményei Társas és társadalmi hálózatok: fogalmi alapvetés A struktúra és a mikro-szintű kapcsolatrendszerek kapcsolódása: a (napjainkra) klasszikusnak számító szociológiai gondolkodás és a hálózatok kutatási megközelítés szerint Hálózatok kutatás módszertani alapjai Hálózatok kutatás fő fejeleményei</p> <p><i>Interaktív blokk: kérdések, hozzászólások, feladatok, (remélhető vita) a tárgyalt témakörökkel vagy a kapcsolódó szakirodalommal kapcsolatban</i></p>	8
5-8. óra április 27.	<p>Közösségek Közösségkutatási hagyományok A közösség jelentésváltozatai Közösségtipológiák Hagyományos vs. „új típusú” közösségek A közösségkutatás útkeresése</p> <p><i>Interaktív blokk: kérdések, hozzászólások, feladatok, (remélhető vita) a tárgyalt témakörökkel vagy a kapcsolódó szakirodalommal kapcsolatban</i></p>	8
9-12. óra május 11.	<p>Értékek Az emberi értékek fogalma: definíciós kísérletek Az értékutatás klasszikus iskolái Értékváltozások: mega-, makro- és mikro trendek Az értékutatás új irányai</p> <p><i>Interaktív blokk: kérdések, hozzászólások, feladatok, (remélhető vita) a tárgyalt témakörökkel vagy a kapcsolódó szakirodalommal kapcsolatban</i></p> <p>Összegzés A címben foglalt jelenségek összekapcsolása Vizsgainformációk: tételtek, vizsgadolgozat felépítése, szempontok a vizsgára való felkészüléshez</p>	8

Követelmények

A kurzust lezáró érdemjegy kollokviumi jegy. Abszolválás (aláírás) feltétele: hiányzás legfeljebb hat előadásról.

(A félévi órabeosztás szerint ez másfél oktatási alkalomnak felel meg.)

A megengedett hiányzás mértéke független a hiányzás okától és a félévi program menetrendjétől.

(A hallgató a megengedett hiányzás lehetőségét az oktatási alkalmak között megosztva is igénybe veheti.)

Az elsajátított tudásanyag értékelésére írásbeli vizsgán kerül sor.

(A vizsga menetéről és követelményeiről a hallgatók az órán kapnak részletes tájékoztatást.)

Sikeres vizsgához (legalább elégséges osztályzat) elengedhetetlen az előadásokon elhangzottak és a kötelező irodalom beható, MA szintű ismerete.

(Minden alkalom egy körülbelül fél órás interaktív blokkal zárul. A blokk alkalmat ad a hallgatók számára az olvasmányokkal kapcsolatos kérdések felvetésére is.)

Lévén az előadás a MA szintű, nem vállalja a BA szintű társadalomelméleti és kutatás-módszertani ismeretek ismétlését.

(Ezért - akár a félévi anyag követése, akár a vizsgára való felkészülés során - indokoltá válhat a szakmai alapismeretek felelevenítése vagy pótlása.)

Kötelező irodalom

1. Angelusz, R. – Tardos, R. (1998) *A kapcsolathálózati erőforrások átrendeződésének tendenciái a kilencvenes években.* In: Kolosi, T. – Tóth, I. Gy. – Vukovich, Gy. (szerk) Társadalmi riport 1998, TÁRKI, Budapest 237–256.p.
Elektronikus változat: http://www.tarsadalomkutatas.hu/kkk.php?TPUBL-A-118/publikaciok/tpubl_a_118.pdf
2. Christakis, A. N. – Fowler, J. H. (2010) *A dolgok sűrűjében.* In: uők. Kapcsolatok hálójában. Mire képesek a közösségi hálózatok, és hogy alakítják sorsunkat? Typotex Kiadó, Budapest. 19-48.p.
Elektronikus (kölségtérítéses) kiadás:
http://www.interkonyv.hu/konyvek/kapcsolatok_halojaban?download=5105
3. Christakis, A. N. – Fowler, J. H. (2010) *Amikor mosolygunk, az egész világ együtt mosolyog velünk.* In: uők. Kapcsolatok hálójában. Mire képesek a közösségi hálózatok, és hogy alakítják sorsunkat? Typotex Kiadó, Budapest. 49-76.p. Elektronikus (kölségtérítéses) kiadás:
http://www.interkonyv.hu/konyvek/kapcsolatok_halojaban?download=5105
4. Christakis, A. N. – Fowler, J. H. (2010) *Hiperkapcsolatok.* In: uők. Kapcsolatok hálójában. Mire képesek a közösségi hálózatok, és hogy alakítják sorsunkat? Typotex Kiadó, Budapest. 280-317.p.
Elektronikus (kölségtérítéses) kiadás:
http://www.interkonyv.hu/konyvek/kapcsolatok_halojaban?download=5105
5. Csermely, P. (2005) *Társadalmi hálózatok.* In: uő Rejtett hálózatok ereje Mi segíti a világ stabilitását? Vince Kiadó, Budapest. 180-222.p.
Elektronikus változat: http://www.weaklink.sote.hu/_index.php?target=konyv
6. Csermely, P. (2005) *Kulturális hálózataink.* In: uő Rejtett hálózatok ereje Mi segíti a világ stabilitását? Vince Kiadó, Budapest. 223-250.p. Elektronikus változat:
http://www.weaklink.sote.hu/_index.php?target=konyv
7. Csermely, P. (2005) *Globális hálózataink.* In: uő Rejtett hálózatok ereje Mi segíti a világ stabilitását? Vince Kiadó, Budapest. 251-272.p. Elektronikus változat:
http://www.weaklink.sote.hu/_index.php?target=konyv
8. Csizmadia, Z. (2002) Robert D. Putnam: *Bowling alone. The Collapse and Revival of American Community.* Szociológiai Szemle 2002/3. 183–193.p.
Elektronikus változat: http://www.tarsadalomkutatas.hu/kkk.php?TPUBL-A-566/szoc_szemle/TPUBL-A-566.pdf
9. Ferencz, M (2010) *Közel s távol: kommunikáció az internetes ismertségi hálózatok tematikus fórumain* I. JEL-KÉP 2010/ 1-2. 39-59.p.

10. Ferencz, M. (2011) *Közel s távol: kommunikáció az internetes ismertségi hálózatok tematikus fórumain* II. Jel-kép 2011/ 4. 35-56.p.
11. Lin, N. (1997) Társadalmi erőforrások és társadalmi mobilitás. in: Angelusz, R. (szerk) *A társadalmi rétegződés komponensei*, Új Mandátum Kiadó, Budapest. 383-416.p. Elektronikus változat: http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/0010_2A_19_Tarsadalmi_retegzodes_olvasokonyv_szerk_Gecser_Otto/ch06s04.html
12. Sárkány, M. (2000): *Közösségtanulmányok és összehasonlításuk lehetőségei*. In: uő: *Kalandozások a 20. századi kulturális antropológiában*. L'Harmattan Kiadó, Budapest. 57-73.p.
13. Skrabski, Á.- Kopp, M. (2008) *A bizalom, mint a társadalmi tőke központi jellemzője*. Vigilia, 10 722-730.p. Elektronikus változat: <http://www.vigilia.hu/2008/10/skrabski.htm>
14. Szakolczai Árpád: *Az axiális kor avagy a globalizáció új megvilágításban*. Szociológiai Szemle 2004/1. 36-65.p. <http://www.szociologia.hu/dynamic/0401szakolczai.pdf>
15. Szántó, Z.- Tóth, I. Gy. (1993) *Társadalmi hálózatok elemzése*. In: *Gazdaság és társadalom Társadalom és gazdaság 1993/1*. Elektronikus változat: http://www.socialnetwork.hu/cikkek/szanto_toth_cikk.pdf vagy: In:
16. Takács Károly (2008) *Társadalmi kapcsolathálózatok elemzése*. CE Szociológia és Társadalompolitika Intézet, Budapest. 1-18.p. Elektronikus változat: http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/0010_2A_08_Kapcsolathalo_elemzes_szerk_Takacs_Karoly/ch01.html#id460316
17. Tóth G. P. (2002): *A közösség. Egy fogalom megalkotása, kiteljesedése, széthullása és felszámolása*. In: Pócs Éva (szerk.) *Közösség és identitás*. L'Harmattan Kiadó, Budapest. 9-33.p.
18. Tóth, I. Gy. (2009) *Bizalomhiány, normazavarok, igazságtalanságérzet és paternalizmus a magyar társadalom értékszerkezetében*. A gazdasági felemelkedés társadalmi-kulturális feltételei című kutatás zárójelentése. Tárki, Budapest. Elektronikusan elérhető: http://www.tarki.hu/hu/research/gazdkult/gazdkult_elemzeszaro_toth.pdf
19. Utasi, Á. (2011) *A társadalmi integráció és szolidaritás alapjai: a bizalmas kapcsolatok* In: Takács Károly: *Társadalmi kapcsolathálózatok elemzése*. CE Szociológia és Társadalompolitika Intézet, Budapest. 133-147.p. Elektronikus változat: http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/0010_2A_08_Kapcsolathalo_elemzes_szerk_Takacs_Karoly/ch03s03.html
20. World Values Survey (WVS). *A hat adatfelvételi hullám adatsorai a WVS projekt hivatalos honlapján*: <http://www.worldvaluessurvey.org/WVSONline.jsp>